

De Warbere Bijker

Jaargang 4 nummer 1

In dit nummer:

Van de redactie	1
Van de voorzitter	1
Stal en open stal	2
Voorjaar 2011	3
In memoriam Wieb Top	3
Een 'bryk' verhaal	4
Nog meer stalnieuws	4
NoNBijeen	4
Leden en vereniging	5
Een warbere bijker	6

Weer een aantal onderwerpen, belevenissen en wetenswaardigheden in deze Warbere Bijker. Hoe meer er geschreven wordt, hoe vaker een dergelijke nieuwsbrief kan verschijnen. Ook zou je met dezelfde hoeveelheid tekst en informatie er een paar pagina's aan toe kunnen voegen. Dat laatste is in deze editie gebeurd. Het doel van de redactie is de leden van informatie te voorzien. Leuk voor de redactie natuurlijk. Maar eigenlijk zou het ook leuk voor de lezers moeten zijn. We zoeken net iets meer dan de goedkeurende opmerkingen tijdens de voor- en najaarsbijeenkomsten. Een bijdrage van jullie kant. Nee, niet een financiële bijdrage. Geld hebben we genoeg..... Nee, een stukje tekst, een foto met een (sterk) verhaal of gewoon wat bijjennonsens. Ook verwijzingen naar bijvoorbeeld websites van binnen- of buitenlandse verenigingen. Kortom: kopij is ook voor een volgend exemplaar weer welkom .

redactie

Van de voorzitter

Weer een nieuw jaar met nieuwe kansen. We hebben ons best gedaan vorig jaar om de volken sterk en met weinig varroa de winter in te sturen of kan het toch nog weer beter?

Volgens een inventarisatie van Romée kwam vorig jaar ongeveer een kwart van de volken niet door de winter (afgezien van de wintervoer affaire). Het bestuur heeft zich ook de vraag gesteld hoe het met de imkers van onze afdeling is gesteld. Er komen geregeld nieuwe leden bij, maar ondanks de aantrekkelijke thema's op de afdelingsavonden valt het bezoek wat tegen. We hebben daarom besloten in samenspraak met de pr commissie en stalbestuur tot een publiciteits-offensief en nodigen iedereen uit om op de komende vergadering te komen en mee te denken aan versterking van afdeling L'den. Er is een wachtlijst voor de beginnerscursus. Dat is goed nieuws, mogelijk als gevolg van de aanhoudende belangstelling vanuit de media. De VBN heeft tot een stimuleringspakket besloten. Kobi en ik geven de mensen op de wachtlijst een korte kennismakingscursus. Volgend jaar verwachten we in Leeuwarden voor deze mensen een extra beginnerscursus te starten. Meer hierover op de vergadering. Groet, Hein

Snypснаar

Yn it ferhaal fan Matthé van Hout fjirderop yn dit bledtsje fâlt op dat hy sêls ûndersiket wat de oarsaak is fan ûnferkljerber gedrach fan syn folken. Sok'soarte saken sil ús as bijkers allegear wolris oer komme. Faak litte wy it dan mar op syn be- loop. Gjin tiid, te yngewikkeld, it giet wol wer foar- by. Mei gefolch dat wy dan in nijsgjirrige kant fan it bijkjen misse en ek net yngripe as dat nedich of winsklik is. Bijkjen is trochgeans in solitair hannel- jen, dat bringe de omstannichheden mei. It meast befredigjend en de measte kâns op sukses komt meastentiids yn oerliz mei - en útwikseling tusken- kollegabijkers ta stân, sa doch út Matthé syn site- waasje wer bliken. It inoaren yn ferieningsferbân treffen is in sterke help dêrby.
redaksje

AGENDA: 2011

26 feb : Ter Apel,
zie pagina 4

14 apr: Voorjaars
bijeenkomst

23 apr: stal open

28 mei: stal open

15 jun: stal open

9 en 10 jul: Open imker
dagen

30 jul: stal open

27 aug: stal open

Nieuws van de bijenstal

Al enige jaren wordt door Henk van den Broek één beginnerscursus gegeven in Friesland. Het praktijk gedeelte wordt op twee locaties gegeven: In de Hemrik door Henk en Jan Jongedijk en door Kobi en Hein in de Potmarge stal in Leeuwarden.

Al enige tijd neemt het aantal aanmeldingen toe, mede dankzij de vele publiciteit rond bijensterfte. Zo was begin februari Sjef van der Steen (bijen@wur) bij Nieuwsuur en een grote imker bij Paul de Leeuw te gast, waarin duidelijk naar voren kwam dat opleiding van imkers topprioriteit is bij de aanpak van bijensterfte. Wat dat betreft passen Kobi en ik precies in dit plaatje met onze opleiding bijenteeltleraar.

Op dit moment staan er 15 belangstellenden in de noordelijke regio van Friesland voor een beginnerscursus op de wachlijst.

Kobi en ik gaan deze mensen uiteraard niet vermoeien met bijensterfte, maar geven hun wel een korte kennismakingscursus, waarna ze kunnen besluiten of ze volgend jaar instappen in een extra beginnerscursus, die dan geheel door Kobi en mij zal worden verzorgd.

Wij zoeken gastimkers in de woonomgeving van bovenbedoelde beginners ter kennismaking. De NBV biedt een gratis lidmaatschap van een jaar aan ter stimulering.

Op de stal is het nu rustig. Er staan nu 5 verenigingsvolken, die echter niet allemaal even sterk zijn door darrenbroedigheid vorig jaar. De taak van proefkonijn valt de volken soms zwaar. Op dit moment is er één Schier P moer op de stal. Dat moeten er dit jaar zeker drie worden. Maar wat honing en F1 moeren en verkopen. Wie belangstelling heeft graag reageren.

Je kunt ook gezellig een zaterdag mee imkeren (zie elders in dit nummer).

Welkom, Kobi Gerrit Hein.

Open imkerijdagen 2011

De Landelijke Open Imkerijdagen (LOI) vinden voor de tweede keer plaats in het **weekend van 9 en 10 juli 2011**. Wij hopen dat zoveel mogelijk imkers van deze gelegenheid gebruik zullen maken om het publiek te laten meegenieten van onze mooie hobby en het belang van onze bijen onder de aandacht te brengen.

Ongeveer 250 individuele imkers of afdelingen stelden in 2010 hun bijenstal open voor publiek en lieten bezoekers kennismaken met de bijenhouderij. Allerlei hulpmiddelen die voor de eerste Open Imkerijdag waren vervaardigd zullen in het voorjaar ook voor editie 2011 beschikbaar komen en via de NBV website toegankelijk. Op de NBV website is de campagne voor deelname gestart in de rubriek Actueel:

http://www.bijenhouders.nl/homepage_actueel.php?content_id=641. Binnenkort kan elke groep, afdeling of individuele imker zich daar aanmelden.

De NBV faciliteert het evenement met een logo, een speciale vlag en een presentatiepakket. Via persberichten en een overzicht van alle deelnemers op deze website wordt het publiek geattendeerd op het evenement.

De eerste editie van de Landelijke Open Imkerijdag was een succes. Nu ligt de uitdaging voor ons om in 2011 de tweede LOI nóg groter en beter te maken.

Meer stalnieuws op pagina 4

Voorjaarsbijeenkomst 14 april 2011 19.30 uur AOC te Leeuwarden

De voorjaarsbijeenkomst op 14 april 2011 is er weer één met een echte vergadering. Dat hoort nu eenmaal zo. Natuurlijk komt ook de praktijk wel weer aan bod. De agenda ziet er voorlopig als volgt uit:

1. Opening
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Verslag vorige vergadering
4. Verslag penningmeester en goedkeuren der boeken
5. Nieuws uit de regio en van de NBV
6. De Bijenstal
7. Bestuursverkiezing
8. Thema: Zie onder
9. Rondvraag
10. Sluiting

Een verslag van de vorige vergadering is ter plekke beschikbaar

Het thema zal deze avond liggen op het gebied van de **Koninginnenteelt** en wordt door Menno de Haan en Germ Koopmans van een verhaal en beelden voorzien. Uiteraard kunnen op dit gebied ervaringen uitgewisseld worden.

Wieb Top overleden

Eind december 2010 is ons oud-lid Wieb Top overleden, tachtig jaar oud. In onze afdelingsbijeenkomsten hebben wij Wieb niet vaak kunnen begroeten. Toch is hij voor de bijenhouderij in Nederland van grote betekenis geweest. Hij schreef "honderd jaar imkeren" bij gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland, één van de voorlopers van onze huidige NVB. Wiebrand Top zijn leven werd gekenmerkt door een onblusbare studiezijn en een onverwoestbare daadkracht. Zijn laatste levensperiode woonde hij in Leeuwarden, na tal van functies in het onderwijs en vele verhuizingen. Op latere leeftijd werd hij vakdocent didactiek aan de VU en promoveerde toen nog.

In zijn hierboven genoemde boek (pag. 139) brengt hij de aanzegging aan de bijenvolken van het overlijden van de imker in herinnering:

" Imme, imme, din Her is dood Nu blive bi mi in mine nood"

redactie

Colofon

'De Warbere Bijker' is de nieuwsbrief van de Imkervereniging Leeuwarden en omstreken. Het aantal verschijningen per jaar is afhankelijk van het aanbod aan intern en extern nieuws. Uw bijdrage dus. De redactie bestaat uit Tjitte Piebenga en Jos Heemstra. Redactie-adres per post: De Tsjerne 4, 9051 HV te Stiens of per mail: tsjerne4@gmail.com

Een nieuwe dracht zonder kraak noch smaak in Berltsum.

Afgelopen zomer werd ik geconfronteerd met ongekende haalactiviteit bij enkele van mijn kasten. Een paar weken later vlogen alle kasten als een streep in één richting. Het bijzondere was dat de bijen niet met stuifmeel thuis kwamen en dat de nectar geurloos was. Onderzoek waar de bijen op vlogen leverde niets op. Rienk Rienks uit Beetgumermolen gebeld of er bij hem ook veel haaldrift was. Alleen wat schijnbewegingen vanwege het voeren, maar verder geen bijzonderheden.

Ik begon al te denken dat de bijen ergens suikerwater ontdekt hadden. Dat was ook niet aannemelijk want het suikerwater dat ik voerde werd nauwelijks aangeroerd, ergo de bijen bouwden de voerbakken dicht met raat om de nectar kwijt te kunnen. Uiteindelijk hoorde ik van een tuinder dat een collega van hem de alstroemeria liet bloeien, omdat hij zijn bedrijf van de hand deed.

Normaal worden deze bloemen in de knop geplukt. Een telefoontje leerde me dat de tuinder genoot van alle belangstelling van insecten voor zijn bloemen en de bovenramen extra had opengedraaid.

Ondertussen zit ik met de vraag welk effect veel nectar zonder stuifmeel heeft op de uitwintering en volkopybouw in het voorjaar.

Ik houd jullie op de hoogte.

Matthé van Hout

Nog meer stalnieuws

Op de zaterdagen 23 april, 28 mei, 25 juni, 30 juli en 27 augustus zetten we op de stal aan de Potmarge de deuren open voor het publiek. De PR hiervoor ligt bvppr het grootste deel in handen van Martine Kamphorst. Zij zal zich inzetten voor het `ronselen` van het publiek. De meesten van ons hebben hier via de mail al bericht over gehad en een aantal imkers hebben zich opgegeven als bemanning. Natuurlijk kunnen we voor de bemanning / bevrouwing nog best een paar extra vrijwilligers gebruiken. Heb je er zin in om het publiek te woord te staan (het bestuur zorgt wel voor een aantal basiszaken) meld je dan even aan via tsjerne4@gmail.com of bel 058-2573490.

NoNBijeen.

Nederlands-Duitse studiedag op zaterdag 26 februari 2011 in Ter Apel. Voor informatie verwijzen we naar de website van NoNBijeen: <http://nonbijeen.bijenhouders.nl/groepswebsites/> waar het programma van deze dag uitgebreid wordt omschreven. Niet onvermeld mag de **uitvindersbeurs** blijven die daar op deze dag gehouden en door Friese imkers verzorgd wordt.

Heb je een uitvinding en wil je daar bekendheid aan geven, meldt dat dan even bij Hein Hogenhuis. Hij coördineert de deelname. (058-2152708).

Geslaagd :

Zowel Kobi de Boer als Hein Hogenhuis zijn in januari jl. geslaagd voor de studie Bijenteelt leraar. Van harte proficiat beiden. Opdat zowel jullie zelf als de toekomstige imkers hier heel veel plezier aan mogen beleven.!

Nieuwe leden:

De heer D.A. Faber, Vierhuisterweg 70 te Leeuwarden is vanaf 1 januari 2011 lid van onze afdeling.

Overleden: Eind december 2010 is ons oud lid Wiep Top overleden en op 28 januari 2011 is ons oud-lid Kees Ridder te Hurdegaryp overleden.

Afdeeling Leeuwarden en Omstreken

Sinds 1899

Vereeniging voor Bijenteelt**Even omkijken****HERDENKING 40-JARIG BESTAAN****Afdeeling Leeuwarden**

In de middagbijeenkomst van de afdeeling Leeuwarden en Omstreken van de Vereeniging tot bevordering der bijenteelt, waarin 't 40-jarig bestaan der afdeeling herdacht werd, bood de heer J. A. JOUWSTRA, secretaris van 't hoofdbestuur, de gelukwenschen aan. Spreker memoreerde het feit, dat Friesland in de landelijke **iemkerij** reeds vanouds een belangrijke plaats inneemt.

Reeds spoedig zag men in deze provincie in, dat de verkoop en een goede afzet van den honing noodzakelijk waren om de iemkerij loonnend te maken.

Men heeft hier ook den grondslag gelegd voor het latere vereenigingswerk, terwijl men hier ook in contact met de spoorwegen trad voor het vervoer der honing en van de bijenvolken.

In deze afgelopen periode heeft de afdeeling zich zeer actief getoond en is steeds de trots van de landelijke vereeniging geweest. Namens het hoofdbestuur bood spreker een verguld-zilveren herinnerings-medaille aan, de hoop uitsprekende, dat tusschen het hoofdbestuur en afdelingsbestuur ook in de toekomst steeds een goede samenwerking moge blijven bestaan.

Dr. H. W. DE BOER, directeur van den keuringsdienst voor waren en directeur van het Nederl. Keuringscontrôle-station te Groningen, sprak vervolgens over het onderwerp:

„Winning en behandeling van honing” en
„Het verhitten van honing om dezen vloelbaar te houden en de nadeelige invloed daarvan op het product”

Al bladerend in de digitale edities van de Leeuwarder Courant, kwam ik aan in het jaar 1939. Met als zoekwoord “Bijen” en stuitte ik op het hiernaast afgedrukte artikel. ‘Veertig jaar jong’ dacht ik. Maar dat was wel in 1939. Even terugrekenen en daarna weer vooruit. We zitten dus maar liefst in het **112e levensjaar** van onze **afdeling Leeuwarden en Omstreken!** Opggericht in 1899. Leuk dat je dan ook een bekende naam als die van de heer J.A. Jouwstra weer tegenkomt; net gelezen in het boek ‘Honderd jaar imkeren’ van de onlangs overleden Wieb Top. De onderwerpen in de vergadering zijn eigenlijk niet veel veranderd met de hedendaagse problematiek. Het gaat over vergader-technische zaken, imkers, bijen, honing, bestuur en hoofdbestuur. Er was nog geen Varoa! Eén ding houdt me wel erg bezig: **WAAR IS DIE VERGULD-ZILVEREN HERINNERINGS-MEDAILLE GEBLEVEN?**

Jos

Warber

in Warbere Bijker

In libben lang foar en yn de natoer: Bram de Smidt

Al dik fjirtich jier warber mei bijen en noch altyd sterk belutsen by de bijehâlderij. Jierrenlang hat hy in stimpel set op it karakter fan ús ôfdieling. En dat wy no stadichoan oer wat makliker te hantearjen bijen beskikke kinne hawwe wy foar in grut part te tankjen oan Bram de Smidt, nestor yn de bijkerswrâld.

Syn earste folk wie in op it Biologisch Station op Skylge skepte swerm. Fan need earst mar yn in kartonnen doaze, mar al gau ferhúze nei in âlde kast fan syn heit. Dat wie yn de tiid dat Bram as ôfstudearre biologoach op it stasjon op Aast wurke. Sûnt dy tiid, 1967, hat hy altyd mei bijkjen dwaande west, op syn meast mei tweintich folken, no mei in wat behindiger fjouwertal.

Nei Skylge wie Bram trije jier learaar biology by it middelber ûnderwiis yn Harns en sadwaande kollega fan ús lid Joop Leertouwer. It avontoer noege en de húshâlding De Smidt ferhuze foar twa jier nei Suriname. Doe't sy werom kamen waard Ieslumbuorren by Achlum it wenstee; op dit skoandere plakje wenje Bram en syn frou Almut no nóch. It waard foar Bram in nije baan by it middelber lânbou-ûnderwiis yn Ljouwert en yn de frije tiid ek noch foarsitter fan de bijkersferiening Ljouwert en omkriten mar leafst tweintich jier ('77-'97). Yn dy selde tiid, fan sawat 1980 oant 2000, wie Bram de rjochterhân fan Roelof Geskes, de behearder fan it carnicastasjon op Skiermuontseach. Geskes die de soarch foar de folken en Bram de teelt fan de moeren, faak mei Rein Kakes fan De Lemmer. Mei help fan in protte belutsen bijkers hawwe sy oer jierren hinne soarge dat tûzenden suvere Carnica-moeren oer it hiele lân útset waarden. Op topdagen waarden doe wol sa'n 300 trijeramers ferkroade, in glûpend swier kerwei! Doe't besmetting mei Varroa nei it isolearre eilân drige waard oerstapt op levering van inkeld moeren.

Yn dy tiid giene der noch in protte helpers út Noardlik Fryslân in dei mei nei Skier. Sa ek Kobi de Boer en ik. It wie tropysk waarm doe't wy in swerm ôfkommen seagen. Skeppe wie gjin probleem, mar oerbringe nei in seisramer, ho mar...Dy middeis hawwe wy dy swerm seker trije kear wer opheine moatten, dat wij nei Bram ta om rie. Dy wie gau beret: in glês wetter yn de lege seisramer, en de swerm sette him dêr direkt nei wenjen. Foar ús wie dat "aanschouwelijk ondernijts".

Noch altyd is Bram neist it bijkjen op en top fjildman. Alles wat libbet en groeit, it hat syn belangstelling. By hûs hat hy in mânsk hôf oanlein, fol mei hazzenuten en walnútbeammen. No, op syn 74e, sit hy noch fol ideeën en plannen. It past ek net sa by syn aard om him del te jaan. As jo him freegje nei syn ferwachtingen fan de bijkerij toant hy him frijwat pessimistysk: te min ferjonging fan it bijkersbestân, tefolle aksint op syktebestriding, temin maatskiplike akseptaasje fan it bijkjen, gebrek oan goed steanplak en goede dracht, min betelle huningopbringst. Alle gear omstannichheden dy't neffens him de takomst fan it bijkjen der net fleuriger op meitsje. Wa't no tinkt yn him in inkeld noartsk en swartgallich man te treffen sil yn de omgong earder in fris, skrandere, kritysk en bliermoedich man sjen. Fan sa'n ynstek kinne wy as bijkersferiening noch lang profitearje...

Tjitte Piebenga

Bram de Smidt (foargrân) en helper Wim van den Hurk út Easternwâlde by de befruchtungskastkes op Skier.

Bestuur, bijenstal en vereniging informatie

Bestuur vereniging Leeuwarden e.o.

Hein Hogenhuis, voorzitter
Matthé van Hout, penningmeester
Jos Heemstra, secretaris
Germ Koopmans, alg. bestuurslid
Menno de Haan, alg. bestuurslid

Bestuur Stichting bijenstal De Potmarge

Gerrit Fokkema, voorzitter
Kobi de Boer, penningmeester
Hein Hogenhuis, secretaris

De vereniging Leeuwarden e.o.

Aantal leden 52

Secretariaat
De Tsjerne 4
9051 HV Stiens